

tekner

gordana đilas

I

Promiće žuta pruga svetlosti
navire kao samoca

Neko je u sobi
Neko iza vrata
Zatvara otvorenou knjigu
Lupka
i dan preteći
duva
kao pištaljkom
u prozor
u uho

II

Specijalno se priprema
Ovde se ne upotrebljava
Liči na povrće sa kojim ne znaš
kako
u koji lonac
u koju vodu
potopljen gubi snagu
i nadrasta samog sebe
U tom nadrastanju pažljivo me posmatra
»Ali muzika je svirala«
»Ali žena je sedela kršeći ruke«

III

Tekner
kao lud
pohodi me
on crpi moju snagu
kao vodu
neštedimice
usput sanja
polako
Minotaur moga sna
zapleten u koncima
ište svoju Persefonu
Al ne kopni sneg
i ne zveckaju alke
na vratima
vreme je
tek

IV

Tekner je pred vratima
rukama
sa dve strane uhvaćen
šeta
Šetalicom zahvata
prolaznike
zatećene

V

Otvaram vrata Tekneru
»Gospodine, Gospodine
Kraj prozora kuće u kojoj spavam
drvo raste kao u priči
širi grane, pupi, cveta i suši se
u samoći
a cigla koja omogućuje njegovo
granjanje u dubinu
pritiska mi lice
u svet,
u voćnjak
Gospodine«

VI

Otvaram vrata Tekneru
»Gospodine, Gospodine
Ulazi«
Vatra teška kao vreće
pada mi na lice
bez kraja i konca
vrebam
davno napušten dom

Hoću li biti dovoljno malak
da se u njega uvučem
licem koje gori

VII
»Zatvori oči, zatvori prozore
spavaj
Ruke utrnule kad
izvučeš iz tela
krv koja ih hrani
kad navre
zaboleće
Jer to sam ja
kakav život
kakav iskidan plač noći«

VIII

Tekner je zaklonjen stolom
Svaki dan izlazi
ali se i vraća kući
ognut košuljicom
broji odvojene slogove
reći
slaže tutkalom
usnama udaren pada
i plache
»gde je sada moja smrt«

IX

»Ona spava,
misli na sebe«
Uzima vazduh
odmerava ga i kao sve
konzumira umereno
opipava boju, ukus, miris
povremeno hrće
Sakrivena u ugлу tavanice čutim
pletem dugu i tanku mrežu
kopam duboku rupu
Tačku
u koju će je smestiti
Razmak od kreveta do plafona
Nos
Štrči

X

S kamenom ko s trešnjom
uz tresak
baca se Tekner
ruši zidove sobe
lagano hrapav konac zateže
na lice
»Srušiću ti kuću
porodicu
komadiće porculana«

XI

»Svi mi ćemo jednom deca biti
u krilo kamena leći
zemljom se pokriti«
skići Tekner kao tek zaklana svinja
»primi zvuke, primi zvuke«,
govori
»odlazi
zalepljena za mene
zalepušo
ogni telo tek rođeno
golo telo ogrni
namesti se«

XII

sindrom stečenog straha
proganja te
mali lirske igrokaz
oduševljenje
Tekner navija ploču
criticu zemlje
i voz počinje da tutnji
blizak smrti
on se ne zaustavlja
tek patnja
tek uminuće svega
vidim ga ukočenim okom
kao let

umtrvljen na pučini radivoj stanivuk

OPOMENA

Ko će nas opravdati pred izgubljenim vremenom
kad strašno kolo bude stalno
da se otima,
ko će odmeriti rast ruže kroz tajanstvo tvari,
ko će se izmeriti Imenom i nacrtati sliku:
starac plače na obali, dečak na pučini drema?
Ko će shvatiti prokletstvo sadašnjeg trena
kad plaha ruža krv i ističe iz vena?
Ko to zvoni u crno podne na samotna tvoja vrata,
ko, ako ne ista ona Ruka sa čijeg dlana si kao prah sleteo
da bi posmatrao svet.
Gledaš, i u daljinu beležiš gradove.
Na topografskoj karti tvoga čela
ucrtani su obrisi megalopolisa,
opasanog obručem od stakla
i Ništa se iz podzemlja glasi
kao posljednja opomena.
ko će razderati vijuge pod čelom
kad prašna ambara i škripta
budu svo tvoje potomstvo?
Ko će se uspuzati na uzvisinu,
u kojoj ti glas u komorama gasne,
bez vazduha u venama?
Samo krv će opravdati svaki tvoj pokret
kada se sudaje jave i hladna usta zaneme.
Propadaj duši – kristalna kugla u oku!
Neka buduća proleća
prostrelje te kroz teme!
Niz tamni otvor na tvome čelu
curiće moždana jeka.

UMRTVLJEN NA PUČINI

Zaboravlja se, zaboravlja
huk koji smo slušali
i slap se, prividno, zaustavlja.
Deca po pustoj plaži
više ne koračaju naga:
umrtvlen izvor ispod kamena
vodonošnu bujicu skriva:
dva srebrna goluba u prašini.

Ko nigde ne spozna da tajna su vrata
što ka zvezdu vode
vrata zemna, puna treptaja,
zasvoden je i hladan.
Kraj njega prolaze utvarne seni
i umrtvlen je na pučini.
Zaboravlja se.

Zaboravlja se, zaboravlja
kad svetlost se prosipa iz jednog ugla
kao ugao sam.
Niko poriče znalcima geometrije veštinu.
Niko se skriva iza okuke, gde smo ravni
kao zemlja pod nogama.
Znači – neravn!

Zaboravlja se, zaboravlja
učenje, vera i nada,
misao koja se nije mogla zaustaviti,
pa sad odjekuje potmulo, kao udar.
Vreme koje promiće
vreme je što stoji.
Ko zver ne naslutiti u drugima,
doznaće je već sam.

Zaboravlja se, zaboravlja
ruka, zaustavljeni
u polukružnom kretanju
i višegodišnje bilje očiju nekih.
Ponavljamo se do bestidnosti,
dok prah se osipa
na prestravljene, zverinje
oči u nama.